

EDUKACYJNE FORUM KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

MULTIMEDIALNY KATALOG ZAWODOWY

ZAWÓD: RYBAK ŚRÓDLĄDOWY

Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
Działanie 3.4 Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie
Poddziałanie 3.4.3 Upowszechnianie uczenia się przez całe życie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

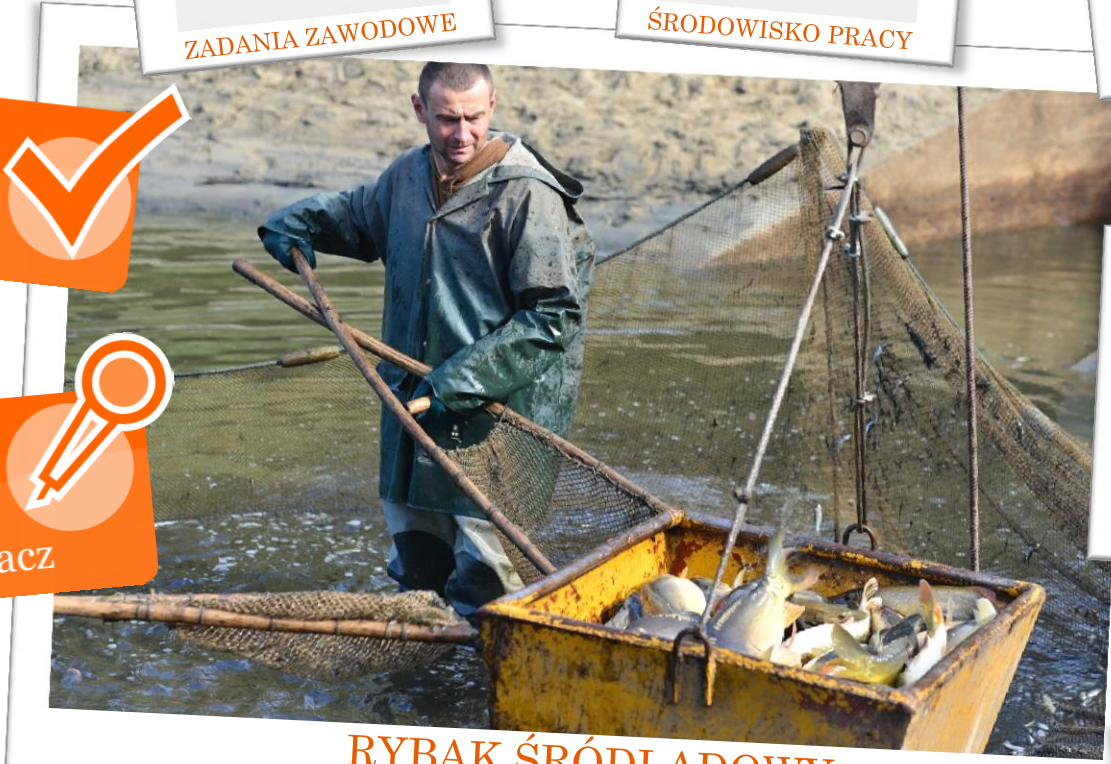

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

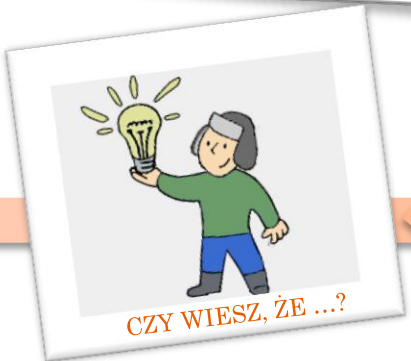

Sprawdź swoją wiedzę ✓

Wywiad
posłuchaj,
przeczytaj, zobacz 🔑

RYBAK ŚRÓDLĄDOWY

CZYM ZAJMUJE SIĘ RYBAK ŚRÓDLĄDOWY?

ZADANIA ZAWODOWE:

- realizuje plany połowów,
- zabezpiecza połowy,
- przygotowuje połów do dalszego transportu,
- zarybia wody śródlądowe.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY RYBAKA ŚRÓDLĄDOWEGO?

Miejsce wykonywania pracy

Rybak pracuje na zewnątrz w zmieniających się warunkach atmosferycznych.

Charakter pracy

Osoba wykonująca ten zawód pracuje indywidualnie. Niekiedy też wykonuje prace w niewielkim zespole.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY RYBAKA ŚRÓDLĄDOWEGO?

Możliwości zatrudnienia

Rybak śródlądowy może znaleźć pracę w takich miejscach jak: firmy zajmujące się połowem ryb, jednostki współpracujące z firmami zajmującymi się przetwórstwem ryb, firmy zajmujące się wdrażaniem technologii w rybactwie.

Stanowiska pracy

- Rybak,
- Serwisant sprzętu rybackiego,
- Sprzedawca,
- Przedstawiciel handlowy.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY RYBAKA ŚRÓDLĄDOWEGO?

Czas pracy

Rybak wykonuje pracę zazwyczaj w systemie 8-godzinnym. Zależnie od specyfiki firmy, może to być praca w systemie zmianowym. Często pracuje wieczorami i w nocy.

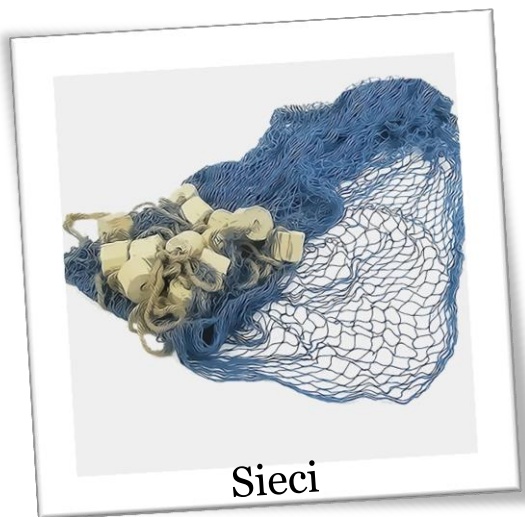

Czynniki zagrażające zdrowiu

W pracy rybaka śródlądowego nie występują znaczące czynniki szkodliwe.

JAKICH MASZYN I NARZĘDZI UŻYWA RYBAK ŚRÓDLĄDOWY?

Sieci

służą do połowu wielu ryb, skorupiaków jednocześnie lub do przechowywania połowu.

Wędką

służy do połowu ryb.

Podbierak

narzędzie przeznaczone do połowy ryb i skorupiaków.

Kompas

urządzenie wskazujące kierunek, w jakim porusza się kuter.

JAKIE PREDYSPOZYCJE POWINIEN POSIADAĆ RYBAK ŚRÓDLĄDOWY?

Rybak powinien interesować się ichtologią.

Niezbędne umiejętności to: umiejętności pływania, pracy w sytuacjach trudnych oraz pracy w zespole.

Cechami niezbędnymi w tym zawodzie są:

- samodzielność,
- rzetelność,
- spostrzegawczość,
- wytrwałość,
- pracowitość,
- odpowiedzialność.

JAKIE WARUNKI FIZYCZNE SĄ NIEZBĘDNE W TYM ZAWODZIE?

- Osoba wykonująca ten zwód powinna być zdrowa i mieć dobrą kondycję fizyczną.
- Dysfunkcje czy zaburzenia zdrowotne takie jak: choroby kręgosłupa, choroba morska, upośledzenie umiarkowane i lekkie, zaburzenia kończyn dolnych i kończyn górnych, mogą utrudniać lub uniemożliwiać wykonywanie zadań zawodowych rybaka.

INFORMACJE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

- Istnieje możliwość kształcenia dla osób niepełnosprawnych. Możliwości dalszego zatrudnienia uzależnione są od stanowiska, jakie osoba niepełnosprawna mogłaby zajmować. Ostateczną decyzję o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie podejmuje zawsze lekarz medycyny pracy.

JAK ZOSTAĆ RYBAKIEM ŚRÓDLĄDOWYM?

GIMNAZJUM

Zasadnicza Szkoła Zawodowa - 3 lata
Egzamin potwierdzający kwalifikację R.2

Rybak
śródlądowy

Istnieje możliwość uzyskania kwalifikacji na Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym.

JAKIE SĄ MOŻLIWOŚCI ROZWOJU W TYM ZAWODZIE?

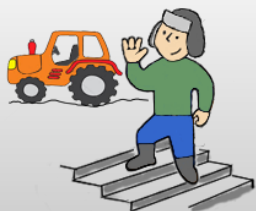
Aby podjąć naukę na studiach wyższych należy zdać egzamin maturalny.

1. Studia wyższe zawodowe (licencjat) np. Inżynieria i gospodarka morską, Żegluga, Logistyka

2. Studia wyższe uzupełniające (magister) np. Logistyka, Zarządzanie, Żegluga śródlądowa

3. Studia podyplomowe np. Prawo pracy

4. Kursy i szkolenia kwalifikacyjne

CZY WIESZ, ŻE...?

CIEKAWOSTKI

- Najdłuższa w Polsce rzeka to Wisła - 1047 km.
- Największy wyłowiony z Wisły Sum mierzył 212 cm długości i ważył około 65 kg.
- Na świecie znanych jest blisko 30 tys., a w Polsce około 120 gatunków ryb słodkowodnych.
- Ryby to najstarsze kręgowce na świecie.

CO CZYTAĆ?

LITERATURA FACHOWA

- „Rybacktwo śródlądowe”, Red. A.K. Siwicki,
- „Ustawa o rybacktwie śródlądowym”,
- „Rybacktwo jeziorowe i rzeczne”, J.A. Szczerbowski,
- „Biologia wód śródlądowych”, J. Mikulski,
- „Anatomia ryb”, W. Kilariski,
- „Aktualne problemy rybacktwa jeziorowego”.

BIBLIOGRAFIA

- Podstawa programowa kształcenia w zawodzie, Opracowano na podstawie dokumentu z dnia 7 lutego 2012 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego z późn. zmianami.
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie CKE, <http://www.cke.edu.pl/index.php/informatory-left/egzamin-zawodowy>
- Materiały projektu „Poznaj swoje zainteresowania i świat szkolnictwa zawodowego”, www.gimnazjum2.lublin.pl/efs/prezentacja
- Strony internetowe szkół prowadzących kształcenie w poszczególnych zawodach.
- „Podręcznik oceny zawodów z punktu widzenia różnych rodzajów niepełnosprawności. Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego” ([http://wupszczecin.home.pl/poradnik_gci/5 zeszyty informacyjno metodyczne/zeszyt 14.pdf](http://wupszczecin.home.pl/poradnik_gci/5_zeszyty_informacyjno_metodyczne/zeszyt_14.pdf))

WYWIAD Z RYBAKIEM ŚRÓDLĄDOWYM

1. Dlaczego wybrał Pan zawód rybaka śródlądowego?

Nigdy nie myślałem, że zostanę rybakiem. Zawód ten wybrałem przede wszystkim ze względu na zmianę miejsca zamieszkania. Po ślubie przeprowadziłem się do miejscowości, gdzie mieszkała żona. Czasy były ciężkie. Moi rodzice oraz rodzice mojej żony nie mogli nas wspomóc finansowo. Wtedy trafiła się okazja pracy rybaka wraz z mieszkaniem służbowym. Uznaliśmy z żoną, że to bardzo dobra propozycja. Poszedłem do pracy i spodobało mi się to. I tak pracuję do dziś.

2. Jakie miał Pan marzenia dotyczące przyszłego zawodu?

Wtedy chciałem przede wszystkim znaleźć pracę, która zapewni byt mojej rodzinie. Jak każdy człowiek chciałem robić też coś, co będzie mi sprawiało przyjemność. W tamtych czasach praca była bardzo ważna. Każdy chciał się jak najszybciej usamodzielnić. Nie miałem więc za dużych oczekiwań co do pracy, dlatego warunki pracy mile mnie zaskoczyły.

3. Proszę opisać Pana ścieżkę edukacyjną, aby móc pracować w zawodzie rybaka śródlądowego?

Szkołę zawodową ukończyłem w innym kierunku. W zawodzie rybaka śródlądowego preferowani są kandydaci, którzy mają jakieś zawodowe wykształcenie w tym kierunku. Dlatego, gdy podjąłem pracę w zawodzie poszedłem na kurs zawodowy o kierunku rybak śródlądowy. Tam uczyli mnie przede wszystkim teorii. Natomiast w pracy został mi przydzielony opiekun, który mnie szkolił z praktyki. Uczył mnie jak żywić ryby na stawach, obsługiwać i konserwować sprzęt w hangarze na łodzie oraz posługiwać się narzędziami rybackimi. Do tego podczas nauki trzeba opanować obsługę ciągnika rolniczego z przyczepami.

4. W jakich kursach doszkalających uczestniczył Pan, aby podnieść/uzupełnić swoje kwalifikacje?

Aby pracować w tym zawodzie trzeba znać się na obsłudze sprzętu rybackiego i narzędzi połowu ryb. Przeszedłem więc kurs z zakresu obsługi agregatów motorowych oraz z obsługi urządzeń hydrotechnicznych. Wykonując swoją pracę rybak śródlądowy dokonuje napraw i konserwacji sprzętu rybackiego. Usuwa także usterki w silnikach łodzi i agregatach elektrycznych. Musiałem ukończyć dodatkowe szkolenie, by uzyskać odpowiednie kwalifikacje w tym kierunku. Niezbędne do wykonywania zawodu jest także ukończenie kursów i szkoleń z zakresu pierwszej pomocy na wodzie i BHP.

5. Ile lat pracuje Pan w tym zawodzie?

Pracuję dwadzieścia sześć lat.

6. Czy zawsze wykonywał Pan ten zawód?

Zanim zacząłem pracować jako rybak, przez siedem lat pracowałem jako cieśla. Ukończyłem szkołę zawodową w tym kierunku. Jednak był to wtedy popularny zawód i niestety brakowało w nim miejsc pracy. Przekwalifikowałem się więc na rybaka, gdzie praca była.

7. Proszę opisać stanowiska pracy, które dotychczas Pan zajmował wykonując zawód.

Zawsze wykonywałem pracę na stanowisku rybak śródlądowy. Oczywiście praca rybaka wiąże się pośrednio z innymi profesjami. Czasem, trzeba na przykład wykonywać inne dodatkowe prace np. pracować przy stolarce podczas remontów stawów. Rybak zaczyna pracę wczesną wiosną, gdy na stawach zaczyna puszczać lód. Wtedy przystępujemy do zarybienia. Po zarybieniu stawów, gdy woda osiągnie odpowiednią temperaturę zaczynamy karmienie. W między czasie przeprowadzamy wapnowanie stawów, koszenie dna stawów. Bliżej jesieni następują odłowy. Po odłowach ryba idzie na magazyny, a następnie jest rozprowadzana do sklepów. Natomiast materiał zarybieniowy zostaje w magazynach i tam zimuje. Na wiosnę jest rozsadzany do dalszej produkcji. Przez cały rok trzeba przeprowadzać obserwację zbiorników wodnych. Dzień pracy zaczyna się wcześnie, o czwartej rano. Z innymi rybakami ładuję paszę na przyczepę i wiozę ją nad stawy. Tam pasza jest przeladowywana do łódek, a następnie rozprowadzana po poszczególnych stawach. Jeżeli ryba na którymś ze stawów jeszcze nie wyjadła paszy, po sprawdzeniu omijamy ten staw. Sprawdzamy to kasarem z gęstą siatką, sięgając po dnie stawu. Jeżeli znajdziemy na siatce zboże to znaczy, że ryba jeszcze nie wyjadła paszy. Natomiast jeżeli na siatce znajdujemy sam piasek, sypiemy na staw paszę. Po nakarmieniach zostają takie prace jak wapnowanie stawu czy koszenie grobli.

8. Proszę wymienić najważniejsze zalety Pana zawodu.

Rybak śródlądowy wciąż obcuje z przyrodą. Na własne oczy może się przekonać jak zmienia się staw w różnych porach roku. Ten zawód jest bardzo różnorodny. Oprócz prac przy typowym rybactwie, można nauczyć się innych profesji np. stolarstwa. Jeśli więc nie znajdzie się pracy w zawodzie, można spróbować się przekwalifikować. Pracę rybaka można wykonywać w różnych miejscach takich jak gospodarstwa rybne czy kutry rybackie. Ogólnie zawód rybaka śródlądowego można wykonywać na różnych rodzajach zbiorników tj. stawach, jeziorach i rzekach.

9. Jakie wady zawodu może Pan wskazać?

Praca rybaka jest bardzo wyczerpująca fizycznie. Wprowadzono dużo nowych technologii, które sprawiły że ta praca stała się lżejsza. Kiedyś, przecież by schłodzić ryby potrzebny był lód. Dziś mamy chłodnie i wytwornice lodu. Same łódki także się zmieniły. Rybacy nie muszą już wiosłować, bo mają łodzie z silnikami. Weszły do użycia nowe pasze, maszyny i inkubatory do wylęgarnictwa ryb. Niestety dostęp do tych nowości jest bardzo utrudniony. Powoduje to, że w pracy rybak musi używać przede wszystkim siły rąk. Wiąże się to z częstymi kontuzjami, a nawet przewlekłymi chorobami. Dużym problemem jest też kłusownictwo. Ten nielegalny proceder nie raz doprowadził do nieodwracalnych szkód w środowisku naturalnym.

10. Gdyby Pan mógł, co by Pan zmienił w swoim zawodzie?

Tak jak już wspominałem w Polsce nie ma dostępu do nowoczesnych maszyn i oprzyrządowania, stosowanego w rybactwie. Moim zdaniem to powinno być zmienione. Myślę też, że przepisy co do założenia własnej hodowli są zbyt restrykcyjne. Powoduje to, że mało ludzi decyduje się taką własną hodowlę otworzyć. Żałuję też, że w Polsce ryby są tak mało popularne. Właściwie ryby dobrze sprzedają się tylko w okolicach świąt. Polacy wolą kupować ryby sprowadzane z zagranicy, sugerując się nie jakością, a niższą ceną.

11. Jakich zarobków może oczekiwać osoba wykonująca zawód rybaka śródlądowego?

Zarobki w zawodzie są różne. Jest to zależne od rodzaju wykonywanej pracy jak i części Polski, w której się pracuje. Ogólnie zarobki zamykają się w przedziale od 1000 do 4000 złotych brutto miesięcznie. Zarobki są wyższe, jeśli podejmuje się prywatną praktykę, np. prowadzi się własne gospodarstwo rybackie.

12. Co poradziliby Pan młodzieży decydującej się na wybór tego zawodu?

Rybak śródlądowy to bardzo pożyteczny zawód. Jest w społeczeństwie od dawna i nie zanosi się, by miało się to zmienić. Uważam, że osoby chcące wykonywać ten zawód powinny interesować się rybami. Poznawać ich środowisko, budowę i zachowania. Myślę też, że bardzo często w tym zawodzie odnajdują się osoby, które wcześniej robiły to amatorsko. Dlatego, jeżeli ktoś czuje, że wędkarstwo to jego pasja, odnajdzie się również w zawodzie rybaka. Odnajdzie się tu również osoba, która lubi spokój i życie na łonie natury.

Dziękuję za wywiad.

SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ - QUIZY

Zapoznałeś się z charakterystyką zawodu. Teraz sprawdź swoją wiedzę i predyspozycje do zawodu rozwiązując quizy interaktywne.

